

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer R. Cijntje
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummer: 2023/020640 Uw brief van: 14 juni 2023 Ons nummer: 04072023.01 Willemstad, 4 juli 2023
(letter):
Onderwerp: Voornemen tot benoeming lid RvC CAH
(art. 9 PB 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van 14 juni 2023 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2023/020640, ontvangen op 16 juni 2023, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissaris van Curaçao Airport Holding N.V. (hierna: CAH) aan de adviseur gemeld.

Op 15 februari 2023 (nummer: 15022023.01) heeft de adviseur laatstelijk advies uitgebracht betreffende het voornemen tot het benoemen van leden van de raad van commissarissen van CAH. Voornoemd advies moet als integraal onderdeel worden gezien van dit advies. De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CAH e.e.a. aansluitend op het eerder uitgebrachte advies.

Met betrekking tot de profielschets heeft de adviseur op 11 april 2017 (nummer: 11042017.01) advies uitgebracht. Met inachtneming van het gestelde in dat advies had de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de vaststelling van de profielschets CAH.

Op grond van artikel 8 en 9 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of het voornemen waarop de melding betrekking heeft in overeenstemming is met de Code Corporate Governance dan wel voldoet aan de statuten van de entiteit en aan de toepasselijke regels. In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers van 14 juni 2023 met zaaknummer 2023/020640;
- Brief van 22 mei 2023 van de Minister van Economische Ontwikkeling aan de Raad van Ministers (hierna: de Minister) aan de Raad van Ministers betreffende de voorgenomen benoeming (zaaknummer: 2023/020640);
- CV's van de voorgedragen kandidaat;
- Profielschets Raad van Commissarissen CAH (Hierna: profielschets CAH);
- Statuten van CAH, laatstelijk gewijzigd op 19 december 2011; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van CAH van 3 juli 2023.

3 Toetsing voornemen (her)benoeming commissaris

Middels besluit van 14 juni 2023 van de Raad van Ministers met zaaknummers 2023/020640, ontvangen op 16 juni 2023, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissaris van CAH aan de adviseur gemeld.

Bij het raadplegen van de aangeleverde documenten is gebleken dat enige informatie dan wel motivering ten aanzien van de voordracht van de kandidaat ontbrak. Naar aanleiding daarvan heeft de adviseur middels brief d.d. 26 juni 2023 (nummer: 26062023.01) de Minister verzocht om nadere informatie. Daarin is onder meer het volgende gesteld dan wel verzocht:

“(…)

In de brief van 22 mei 2023 aan de Raad van Ministers (zaaknummer: 2023/020640) heeft de Minister Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) het volgende overzicht met betrekking tot de huidige samenstelling van de raad van commissarissen van CAH overlegd.

#	Naam	Profiel	Datum benoeming	Termijn benoeming	Datum aftreding
1.	Jerry Semper	Voorzitter	24 januari 2019	Maximaal 4 jaar	24 januari 2023
2.	Gregory Panneflekk	Commissaris	17 september 2019	Maximaal 4 jaar	17 september 2023
3.	Shaneida Alcedor	Commissaris	24 januari 2019	Maximaal 4 jaar	24 januari 2023
4.	Sabine Altena	Commissaris	17 september 2019	Maximaal 4 jaar	17 september 2023
5.	Vacant	Commissaris/Financieel expert		Maximaal 4 jaar	

Uit eerdere adviezen kan de adviseur opmaken dat de bovengenoemde personen zijn benoemd in de volgende deskundigheidsprofielen conform de profielschets van CAH:

#	Naam	Profiel
1.	Dhr. J. Semper	Strategisch Management Expert tevens voorzitter
2.	Dhr. G. Panneflekk	Luchtvaartexpert
3.	Mw. S. Alcendor	Commercieel expert
4.	Mw. S. Altena	Juridisch expert

Uit het overzicht met betrekking tot de huidige samenstelling blijkt dat de benoemingstermijn van twee leden reeds is verstreken. Uit het online uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van 23 juni 2023 blijkt dat deze personen ook niet meer staan ingeschreven als commissaris van CAH. Naast het profiel van Financieel expert zijn het profiel van Strategisch Management expert en het profiel van Commercieel expert derhalve ook vacant.

De Minister is voornemens ██████████ te benoemen als lid van de raad van commissarissen van CAH en onderbouwt de voordacht als volgt.

“(…)

Ter invulling van de vacante positie als financieel expert binnen de raad van commissarissen van de vennootschap volgt hierna een uiteenzetting van de motivering van de voorgenomen benoeming van ██████████. Onderhavig verzoek wordt aan u aangeboden ter goedkeuring en vervolgens ter doorgeleiding aan de adviseur corporate governance voor advies.

██████████ heeft in het jaar 2000 haar hbo-diploma in Accountancy behaald aan de Universiteit van Nederlandse Antillen (thans Universiteit van Curaçao), waarna zij tussen 2004 en 2018 diverse cursussen/seminars en trainingen heeft gevolgd op het gebied van financiële vraagstukken. Momenteel is ██████████ bezig met de afronding van haar masteropleiding in Accountancy.

██████████ voldoet aan de functiegebonden eisen uit het model Profiel Financieel expert RvC 14022019. Zij beschikt over specifieke kennis op het gebied van bedrijfseconomie en financiën. Op basis van het curriculum vitae (cv) van ██████████ is op te merken dat ██████████ in diverse functies tijdens haar loopbaan belast is geweest met het opstellen van jaarrekeningen en diverse rapportages, die deel uitmaken van de integrale planning- en control cyclus en de beleids- en begrotingscyclus. Deze kennis heeft ██████████ in diverse functies tijdens haar loopbaan opgedaan, in het bijzonder bij ██████████ Curaçao. Uit haar cv kan eveneens worden opgemaakt dat ██████████ ervaring heeft met Finance accounting, waarbij zij de jaarrekening moest opstellen volgens diverse grondslagen zoals US GAAP, Dutch GAAP en IFRS. Deze grondslagen worden ook toegepast bij internationale bedrijven.

██████████ is al tien (10) jaar Manager Director van ██████████. Het bedrijf wordt ingehuurd voor diverse interim-management-, ondersteunende en/of financiële adviesfuncties, waaronder docent Administratie en Economie bij ██████████, Curaçao.

Naast bovengenoemde kennis en ervaring beschikt ██████████ ook over algemene vaardigheden en de benodigde competenties, die haar in staat stellen invulling te kunnen geven aan de wettelijke en statutaire taken als commissaris. Tevens bezit ██████████ de nodige capaciteiten en vaardigheden in het omgaan met situaties waarin sprake is van tegengestelde belangen op het beleidsterrein ter zake en in het verdedigen van de beleidsvisie van de vennootschap.

Gezien de uiteengezette loopbaan van ██████████ kan worden vastgesteld dat ██████████ over meer dan voldoende kennis en analytisch vermogen beschikt om kritisch oordeel te kunnen vormen over de financierings-, exploitatie- en investeringsbegroting, het beleidsplan, het businessplan, het jaarplan, de jaarrekening, het riskmanagement en overige zaken van de bedrijfsvoering van de vennootschap en om onderscheid te kunnen maken tussen hoofd en bijzaken. Hierbij kan worden gesteld dat ██████████ vakkundig is op alle genoemde financiële gebieden.

Uit het cv van ██████████ kan verder worden geconcludeerd dat ze naast haar kennis en opgedane ervaring ook de benodigde competenties beheerst, zoals communicatieve vaardigheden; omgevingsbewust (maatschappelijke, politieke ontwikkelingen en andere omgevingsfactoren) en netwerken.

Samenvattend kan hierbij worden vastgesteld dat gelet op de opleiding, werkervaring en bestuurservaring van ██████████ dat ze aan de vereisten voldoet van het profiel van financieel expert van de raad van commissarissen van de vennootschap.

Op basis van de hierboven beschreven motivatie en aangevoerde argumenten verzoek ik de Raad om:

- goedkeuring te verlenen aan de voorgenomen benoeming van ██████████ als lid van de raad van commissarissen van Curaçao Airport Holding N.V. in het profiel van financieel expert; en
- onderhavig verzoek aan de adviseur corporate governance te doorgeleiden voor advies.

(...)"

Conform de profielschets raad van commissarissen CAH, met inachtneming van de aanpassingen zoals voorgesteld door de adviseur in zijn advies van 11 april 2017 (nummer: 11042017.01), dient de financieel expert onder meer te voldoen aan de volgende vereisten.

- HBO of WO-opleiding op financieel gebied en minimaal 5 jaar werkervaring in een financieel strategische functie.
- Ervaring in een toezichthoudende functie dan wel ervaring in een vergelijkbare bestuursfunctie.

Uit het CV van ██████████ blijkt onder meer dat zij een Bachelor of Science in Accounting heeft met enkele deelcertificaten van de Master-opleiding Accounting, waarmee zij aan de opleidingsvereiste conform de profielschets van financieel expert voldoet. Ook kan uit het CV van ██████████ en de motivering van de Minister worden afgeleid dat zij genoegzaam voldoet aan de werkervaringsvereiste op financieel gebied.

Uit het CV van ██████████ en de motivering van de Minister blijkt niet dat zij ervaring heeft in een toezichthoudende functie dan wel in ervaring heeft in een vergelijkbare bestuursfunctie.

Evenmin blijkt uit het CV ██████████ en de motivering van de Minister dat zij affiniteit heeft met de doelstelling en het werkgebied van CAH.

Gezien het voorgaande en conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance ontvangt de adviseur gaarne alsnog het volgende:

- Nadere motivering waaruit blijkt dat ██████████ ervaring heeft in een toezichthoudende functie dan wel in ervaring heeft in een vergelijkbare bestuursfunctie.
- Nadere motivering waaruit blijkt dat ██████████ affiniteit heeft met de doelstelling en het werkgebied van CAH.

Ter wille van een snellere afhandeling kan de verzochte informatie eveneens per e-mail (donaldepalm@sbtno.org) aan de adviseur worden verstuurd. In het kader van de wettelijke termijn waarin de adviseur na ontvangst van een melding een advies moet uitbrengen, ontvangt de adviseur de verzochte informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 3 juli 2023. Mocht u aan de hand van het bovenvermelde vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de adviseur.

(...)"

Op vorenstaand verzoek tot nadere informatie heeft de Minister middels brief van 3 juli 2023 met zaaknummer 2023/020640 de volgende nadere informatie aan de adviseur doen toekomen:

"(...)

Naar aanleiding van de voorgenomen benoeming van ██████████ als lid Raad van governance Commissarissen bij Curaçao (daarna: CAH) heeft u als adviseur corporate governance bij SBTNO mij gevraagd om nadere motivering te geven waaruit blijkt dat ██████████ ervaring heeft in een toezichthoudende functie, dan wel ervaring heeft in een bestuursfunctie en als tweede wilt u weten waaruit blijkt dat zij affiniteit heeft met de doelstelling en het werkgebied van CAH.

██████████ is voorgedragen als Financieel Expert in de RvC van CAI-I. Zij beheerst de financiële materie, hetgeen volgt uit haar opleiding en ervaring. Met deze kennis is zij capabel voor de financiële positie binnen de RvC. Ervaring in een toezichthoudende functie heeft zij niet. Wel is zij vanaf mei 2012 tot heden bestuurder (managing director) van ██████████ Zij heeft affiniteit voor de luchtvaart, gelet op het feit dat zij tussen april 2017 en maart 2018 audits heeft uitgevoerd bij 2 luchtvaartmaatschappijen en 1 luchtvaartagent. Zulke audits eisen inzicht en kennis van de luchtvaart. Met onder meer haar cursus in

corporate governance en haar financiële competentie, heb ik geen twijfel dat zij in een snel tempo zich tot een ervaren toezichthouder kan ontwikkelen.

Gelet op haar opleiding, haar jarenlange bestuurservaring bij [REDACTED] en de affiniteit bij 3 bedrijven met luchtvaart activiteiten voldoet [REDACTED] mijn inziens aan de vereisten om voordragen te Worden als lid van de Raad van Commissarissen bij Curaçao Airport Holding N.V.

(...)"

Uit de nadere motivering van de Minister blijkt dat [REDACTED] geen ervaring heeft toezichthoudende functie. Gezien het feit dat uit het online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van 3 juli 2023 blijkt dat [REDACTED] een eenmanszaak betreft, kan evenmin worden gesteld dat [REDACTED] beschikt over vergelijkbare bestuurservaring.

In tegenstelling tot hetgeen de Minister stelt, blijkt uit het CV van [REDACTED] overigens ook niet dat zij een cursus corporate governance heeft gevolgd.

Artikel 2.3 van de Code stelt dat minimaal één lid van de raad van commissarissen is een zogenaemde financieel expert ('financial literate'), hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel terrein bij grote rechtspersonen.

Het feit dat er een 'financial literate' in de raad van commissarissen moet zijn, impliceert dat de vereiste van het hebben van ervaring in een toezichthoudende functie dan wel in een vergelijkbare bestuursfunctie voor een financieel expert extra zwaar meeweegt.

Daarenboven blijkt uit het overzicht betreffende de huidige samenstelling van de raad van commissarissen dat de huidige 2 commissarissen in september 2023 reeds tegelijk zullen aftreden en er alsdan geen enkele lid met toezichthoudende ervaring in de raad van commissarissen zitting heeft. Van overdracht van kennis en informatie dan wel inwerken zal derhalve nauwelijks sprake kunnen zijn. Gelet hierop is het van belang dat een nieuw te benoemen kandidaat bij uitstek geheel voldoet aan de in de profielschets gestelde vereisten.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen van CAH in het profiel van financieel expert.

4 Overige Corporate Governance

Uit het overzicht betreffende de huidige samenstelling van de raad van commissarissen - waarbij, zoals gesteld, 2 commissarissen tegelijk in september 2023 zullen aftreden - blijkt dat voor CAH geen deugdelijke rooster van aftreden voor de leden van de raad van commissarissen is vastgesteld conform artikel 2.10 van de Code.

De Minister wordt wederom geadviseerd om te bewerkstelligen dat er een deugdelijke rooster van aftreden wordt opgesteld waarbij ieder jaar 1 á 2 commissarissen aftreden met dien verstande dat er een periode van minstens 3 tot 6 maanden zit tussen de aftredende commissarissen opdat de continuïteit en overdracht van kennis en informatie zo goed mogelijk kan worden gewaarborgd. In het onderhavige geval had 1 van de thans zittende leden reeds moeten aftreden.

5 Transparante werving leden raad van commissarissen

Tot nu toe worden de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats,

waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurd.

Door onder andere het niet instellen van bovengenoemde entiteit kan de werving en selectie en voordracht van de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen nog niet op een transparante en objectieve wijze en in overeenstemming met de Code geschieden. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten “nipt” aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Ook valt het de adviseur op dat geregeld dezelfde kandidaten worden voorgedragen om benoemd te worden in de raad van commissarissen van verschillende entiteiten.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

6 Conclusie en Advies

- De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat er een deugdelijke rooster van aftreden wordt opgesteld waarbij ieder jaar 1 á 2 commissarissen aftreden met dien verstande dat er een periode van minstens 3 tot 6 maanden zit tussen de aftredende commissarissen opdat de continuïteit en overdracht van kennis en informatie zo goed mogelijk kan worden gewaarborgd.

- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van ██████████ als lid van de raad van commissarissen van CAH in het profiel van financieel expert om de in dit advies gegeven redenen.
- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister van Financiën
Minister-President

SBTNO website

